

і розвинутих в результаті інвестицій продуктивних здібностей, особистих рис і мотивацій індивідів, що перебувають у їхній власності, використовуються в економічній діяльності, сприяють зростанню продуктивності праці і завдяки цьому впливають на зростання доходів свого власника та національного доходу.

На рівні підприємства людський капітал являє собою сукупну кваліфікацію, фізичні та професійні здібності всіх працівників.

Для підвищення ефективності формування і використання ЛК на будь-якому підприємстві потрібно мати систему обліку усіх витрат, пов'язаних з ним. Так, зокрема, Міжнародною конференцією статистиків по праці рекомендована наступна міжнародна стандартна класифікація вартості робочої сили:

- 1) пряма зарплата і оклади;
- 2) оплата невідпрацьованого часу;
- 3) преміальні і грошові винагороди;
- 4) їжа, паливо та інші виплати в натуральній формі;
- 5) вартість житла для працівників;
- 6) витрати працедавців на соціальне забезпечення;
- 7) вартість професійного навчання;
- 8) вартість культурно-побутового обслуговування;
- 9) вартість праці, що не віднесена до попередніх груп;
- 10) податки, що розглядаються як вартість праці.

Витрати, які відображені в пунктах 1-4, за визначенням Міжнародної організації праці, є прямими витратами на робочу силу, витрати пунктів 5-10 відносяться до непрямих витрат на робочу силу.

На нашу думку, цей перелік є не повним для характеристики витрат на формування і використання ЛК, адже він не включає витрати підприємства на найм працівників, на їхнє оздоровлення та інші. Тому перспективами подальших досліджень у цьому напрямку є уточнення витрат на ЛК підприємств з обов'язковим урахуванням галузі, специфіки діяльності, етапу життєвого циклу.

УДК 658.512.4

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Боровик Ю.Т., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємств будівельної галузі в сучасних умовах вимагає від

них постійних еволюційних зусиль в напрямку вдосконалення структури управління, розширення ринків збуту, підвищення якості продукції та послуг, розробки інвестиційної та інноваційної політики, за умов врахування максимальної кількості чинників мікро- та макросередовища.

Будівництво є базовою сферою економіки будь-якої держави, від ефективності функціонування та темпів розвитку підприємств якої залежить рівень розвитку багатьох інших галузей.

Будівництво за своїми технічними, організаційними та економічними характеристиками об'єктивно відрізняється від інших галузей матеріального виробництва.

Специфіка будівельної галузі полягає:

– у відсутності серійного виробництва однотипної продукції, а також у зведенні на одному майданчику різних типів будівель і споруд, що зумовлює збільшення номенклатури необхідних матеріальних ресурсів;

– у зміні кількості й асортименту необхідних матеріалів, конструкцій, деталей і виробів на різних етапах зведення об'єктів;

– у нерівномірності обсягів виконуваних будівельно-монтажних робіт за періодами року під впливом кліматичних умов, унаслідок чого спостерігаються значні коливання в споживанні матеріалів;

– у розосередженні об'єктів будівництва на великій відстані від центру управління, що зумовлює труднощі в організації постачання;

– у постійних переміщеннях будівельників з одного майданчика на інший, що зумовлює необхідність зведення тимчасових складських приміщень і зміни транспортних схем перевезень матеріальних ресурсів.

Зважаючи на специфіку будівельної галузі можна розглядати розвиток підприємства в таких аспектах: інноваційна складова розвитку; економічна складова розвитку; техніко-технологічна складова розвитку; організаційна складова розвитку.

Нестабільність є характерною ознакою розвитку будівельного підприємства, як стан відкритої системи при якому відбувається зміна її складу, структури та поведінки. Процес розвитку відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників, разом з тим система має постійно функціонувати, щоб зберегти умови свого існування.

Фактори зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства знаходяться у взаємодії, формуючи певні об'єктивні умови його розвитку.

Непрямий вплив на розвиток будівельного підприємства здійснюють групи фактори так званого макросередовища. До них слід віднести політичні, екологічні, соціокультурні, демографічні, макроекономічні, науково-технічні.

Стратегія конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості будівельного підприємства є взаємодоповнюючими і у тісній взаємодії цих двох факторів можливо забезпечити не лише виживання підприємства але і його постійний розвиток.

Виходячи із розглянутого, розробка практичних рекомендацій для вирішення питань організації управління розвитком будівельних підприємств та вивчення ряду проблем, пов'язаних з критеріями формування стратегії розвитку підприємства визначає завдання для подальшого дослідження.

УДК 657.6

НАПРАВЛЕНИЯ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УЧЕТА НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ ПРЕДПРИЯТИЙ

*Булгакова Ю.В., к.э.н., ст. преподаватель,
Кравченко А.А. студентка,
Пилипенко Ю.К. студентка,
(ДНУЖТ им. акад. В. Лазаряна)*

В условиях стремительного развития рыночных отношений очень сложно обеспечить конкурентоспособность предприятий за счет использования исключительно материальных ресурсов. В процессе формирования прибыли субъектов хозяйствования доминантным является применение активов, не имеющих материальной формы. Нематериальные активы (НМА) выступают в роли одного из инструментов управления конкурентоспособностью компаний. С помощью НМА осуществляется капитализация предприятий, то есть конвертация их потенциала в рыночный результат.

В компаниях зарубежных стран (Китай, Япония, Израиль) нематериальные активы составляют львиную долю их рыночной стоимости и обеспечивают успешную деятельность на мировом уровне.

Таким образом, рациональное управление залогом принятия взвешенных управленческих решений нематериальными активами как результат эффективного функционирования предприятия. Решение поставленной задачи зависит от правильной организации бухгалтерского учета НМА, что обеспечивает руководство предприятия обоснованной и достоверной информацией о состоянии таких активов. Нематериальные активы являются наиболее важным объектом бухгалтерского учета.

Выявить направления совершенствования учета нематериальных активов можно за счет

изучения зарубежного опыта и его применения в практике отечественных субъектов хозяйствования, принимая во внимание специфику их деятельности.

Именно этим объясняется актуальность данного исследования.

По данной теме исследования остаются нерешенными вопросы, касающиеся разработки четкого алгоритма зачисления, признания, оценки и учета нематериальных активов.

В связи с этим возникает необходимость дальнейшего изучения и совершенствования учета нематериальных активов, что послужит залогом успешного развития предприятий в современных рыночных условиях.

Учет НМА в Украине регулируется П(С)БО 8 «Нематериальные активы» и Налоговым кодексом Украины. На предприятиях зарубежных стран используется Международный стандарт финансовой отчетности 38 «Нематериальные активы».

Одной из проблем бухгалтерского учета НМА является их идентификация. До сих пор не существует единого подхода в вопросе выделения этого актива среди остальных. Также нет единства в вопросе учета организационных расходов и расходов на исследование и разработку.

Не менее важным вопросом в учете нематериальных активов является их достоверная оценка. В Украине еще нет единой методики проведения такой оценки. Поэтому целесообразно использовать зарубежный опыт в данном вопросе, а именно: применять один из подходов оценки стоимости НМА (расходный, доходный или рыночный).

Таким образом, на украинских предприятиях из-за несовершенной законодательной базы НМА практически не учитываются.

Устранить существующие проблемы возможно путем:

- приближения П(С)БО 8 к МСФО 38;
- разработки единого критерия отнесения активов к нематериальным;
- определения оптимального подхода к оценке стоимости НМА.

УДК 331.101.3

ПРОЦЕССЫ МОТИВАЦИИ В СИСТЕМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Воловельская И.В., к.э.н., доцент (УкрГАЗТ)

Использование мотивационных факторов в системе экономической безопасности, основанных на поведенческих моделях, является очень важным аспектом ее обеспечения. Именно мотивация